

2 i påsktiden

Psalmer: 152, Ps118, 251, 466, 153, 148

Texter: Sak 8:1-8, 1 Petr 1:3-9, Joh 20:24-31

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.
Joh 20:24-31

24 Tomas, en av de tolv, han som kallades Tvillingen, hade inte varit med de andra när Jesus kom. 25 De andra lärjungarna sade nu till honom: "Vi har sett Herren!" Men han svarade dem: "Om jag inte får se spikhålen i hans händer och sticka mitt finger i spikhålen och min hand i hans sida, så kan jag inte tro."

26 Åtta dagar senare var hans lärjungar samlade igen där inne, och nu var Tomas med dem. Då kom Jesus, medan dörrarna var låsta, och stod mitt ibland dem och sade: "Frid vare med er!" 27 Sedan sade han till Tomas: "Kom med ditt finger och se mina händer, kom med din hand och stick den i min sida. Och tvivla inte, utan tro!" 28 Tomas svarade honom: "Min Herre och min Gud!" 29 Jesus sade till honom: "Du tror därför att du har sett mig. Saliga är de som inte har sett men ändå tror."

30 Många andra tecken som inte är nerskrivna i denna bok gjorde Jesus inför sina lärjungar. 31 Men dessa har blivit nerskrivna för att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn.

Låt oss be!

Himmelske Fader, vi kan aldrig utforska dig med våra sinnen och vårt förnuft. Ge oss sann kunskap om dig genom ditt ord, Skriftens ord. Sänd din Ande att ge oss den frälsande tron på Jesus och bevara oss i en rätt tro. Amen.

Idag ska vi lära oss lita mer på Skriften än på våra sinnen och på vårt förnuft. En del otroende människor kräver att få se bevis: "Var är er Gud, frågar de, jag kan inte se honom? Han kan lika gärna vara bara något ni fantiserar om. Varför ska jag tro på något som jag varken kan se eller känna?" Även om de inte är så konkreta så frågar majoriteten av alla otroende efter övertygande bevis. De kräver bevis som förnuftet kan godta. De vill kunna värdera och pröva argumenten med sitt förnuft. Men om en människa konsekvent följer sitt förnuft innebär det att hon kommer att förbli otroende.

Förnuftet kan inte förstå något av det Gud har uppenbarat till vår frälsning. Vi kan inte vid sidan av Skriften uppfatta Guds frälsande sanningar med våra

sinnen, syn eller hörsel, och de kan inte utforskas med förnuftet. Skriften uppenbarar att Jesus är sann Gud och sann människa i en person. Det var förutsagt långt i förväg att han skulle göra stora tecken och under som strider mot naturlagarna och mänsklig erfarenhet. Evangelierna vittnar om att Jesus gjorde alla dessa tecken och under för att visa att han är vår gudomlige Frälsare. Han, den ende helige och rättfärdige, blev straffad av Gud för hela mänsklighetens samlade skuld. Jesus uppstod från de döda som bekräftelse på att han med sitt offer tagit bort världens synd. För hans skull räknas vi rättfärdiga inför Gud. Han är fortfarande sann människa men har stigit upp till himlen och sitter på Guds högra sida och regerar över allting och fyller allting med sin närvaro. Han regerar över allt i hela världen, formar och styr allt från stort till smått, till det bästa för sin kyrka, det är alla som tror på honom. Han ska komma tillbaka på den yttersta dagen, uppväcka alla döda, och hålla dom över alla människor. Allt detta ligger bortom vad förnuftet kan förstå, eller vad vi kan uppfatta med våra sinnen. Det går helt enkelt inte att se eller förstå att Jesus är sann Gud och sann människa i en person, eller att världen är förklarad rättfärdig för Jesu skull, eller att Jesus sitter på Guds högra sida och regerar över allting. Vi tror det därför att Skriften lär oss så.

Jesu saligprisning är allmänt hållen och sträcker sig fram genom tiden och gäller också oss: ”Saliga är de som inte ser och ändå tror”. Det handlar inte bara om ögonen och synförmågan. ”Att se” i det här sammanhanget innefattar allt som vi kan ta in genom våra sinnen och utforska med förnuftet. Och då måste vi alla erkänna att vi *inte ser*, det vill säga, det är omöjligt för oss att med våra sinnen uppfatta eller med vårt förnuft utforska det som är föremål för vårt hjärtas tro. Saligprisningen gäller dem som tror fast de inte kan förstå det med förnuftet, eller som tror så mycket mer än vad som kan ses med ögonen. Thomas bekännelse visar ju att han trodde på så mycket mer än det han kunde se med ögonen. Han bekände om Jesus ”min Herre och min Gud”. Det kunde han inte se med ögonen även om han såg bevisen på Jesu uppståndelse.

Som sagt, om någon bara följer sitt förnuft, sina sinnen och sin mänskliga förmåga innebär det att han aldrig kommer att bli kristen. Det är den helige Ande som ger oss förmåga att bortse från vårt förnuft i andliga ting och istället tro Guds ord som uppenbarar det som förnuftet inte kan begripa. Den helige Ande ger oss en enkel och barnslig tro på de sanningar som Gud uppenbarat i Skriften.

Idag talas det ganska mycket om fejkade nyheter. Det är bra att barnen får lära

sig källkritik när de i sitt skolarbete tar fram uppgifter från nätet. Källkritik är något vi alla måste lära oss för att inte bli lurade av fejkade nyheter. Det första vi måste se upp med är oss själva och vår egen reaktion på det vi ser, läser eller hör. Vi människor har ju redan färdiga åsikter om mångt och mycket. När vi av en information som stämmer överens med våra egna åsikter ska vi se upp. ”Nyheter” som stämmer överens med våra egna förutfattade meningar behöver ju inte vara sanna. Men vi har lättare att tro på sådan information och vi kanske slarvar med att kontrollera källan bara för det stämmer med vad vi vill höra. En del menar att lärjungarna trodde på Jesu uppståndelse därför att de så starkt önskade att det var så. Så var det inte. Evangelierna vittnar om motsatsen. Tomas blev tillrättavisad för att han inte trodde förrän han såg det med ögonen, eller kände med sina händer. Tomas kallas Tomas tvivlaren men det var inte tvivel utan ren otro när han inte trodde varken Skriften eller ögonvittnena utan krävde att få sticka handen i sidan på Jesus för att kunna tro. Men egentligen skilde han sig inte så mycket från de andra lärjungarna. De trodde ju inte heller förrän de själva fick se honom. När Jesus visade sig för lärjungarna klandrade han dem för deras otro och deras hårda hjärtan, eftersom de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden. De som först fick se honom var ju kvinnorna som kommit till graven tidigt på morgonen, och sedan Maria Magdalena.

Det vi får höra av vänner tenderar vi ju att tro för vi litar på våra vänner. Men tänk om de i sin tur blivit lurade av fejkade nyheter eller falsk information, och helt enkelt delar saker de gillat utan att kontrollera källan. Petrus och Johannes nåddes av falsk information från en vän. Maria Magdalena hade ju dragit en förhastad slutsats av vad hon sett på håll vid graven och genast skyndat till Petrus och Johannes för att meddela att Jesu kropp blivit stulen. Men kanske var det den falska informationen som gjorde att de skyndande till graven för att kontrollera det. Var stenen bortvält lät det rimligt att någon rövat bort Jesu kropp. Hade de fått rätt information, att en skinande ängel meddelat att Jesus uppstått, så kanske de hade gjort som Emmauslärjungarna: gått åt andra hållet. Intressant att notera i sammanhanget är att sedan de sett spåren i graven trodde de Skriftens ord att han måste uppstå. De trodde då mer än vad som kan ses med ögonen eller utforskas av förnuftet. De trodde på de heliga Skrifterna. Det var en tro som den helige Ande väckte i dem.

Fejkade nyheter är ofta vaga när det gäller tid och plats för händelserna och eller vem man kan gå till för att kontrollera informationen. På de punkterna visar evangeliernas berättelse alla tecken på trovärdig information. Det sägs var och när det skedde, och vem som sett vad. Först hade Jesus visat sig för

kvinnorna som först kom till graven, sedan för Maria Magdalena, sedan för Petrus och för Emmauslärjungarna, sedan för de tio lärjungarna när de var samlade bakom stängda dörrar av fruktan för judarna. Tomas var inte med vid det tillfället. Det var inte tvivel utan ren otro att han inte trodde vad hans vänner vittnade om. Det var inte andrahandsuppgifter som de själva hört någonstans utan de var ögonvittnen.

När Jesus åtta dagar senare kom till lärjungarna var Tomas med. Det ingick i Jesu plan att visa sig för lärjungarna för att de sedan skulle tjäna som ögonvittnen som Johannes skriver i sitt första brev: *Det som var från begynnelsen, det vi har hört, det vi med egna ögon har sett, det vi har skådat och rört med våra händer, om detta vittnar vi: Livets Ord. 2 Livet har uppenbarats, vi har sett det och vittnar om det...* Det är en stor tröst för oss att följa hur Jesus förde sina lärjungar och särskilt Tomas från tvivel till tro. Jesus klandrade först de tio lärjungarna för att de inte trott dem som sett honom, sedan Tomas för att han inte trott vad de tio lärjungarna sett och betygat. Men Jesus kom inte som en sträng domare utan försäkrade dem först och främst om nåd och frid från Gud trots deras brister.

När Jesus kom till lärjungarna på uppståndelsens dag, på aftonen, och när han kom till dem åtta dagar senare då Tomas var med, så är det två händelser med stora likheter. Lärjungarna var samlade på samma plats, bakom låsta dörrar. Jesus kom till dem fast dörrarna var låsta. Han hälsade dem "Frid vare med er" båda gångerna. Det var en hälsning som gav vad orden uttrycker: nåd, förlåtelse och frid från Gud. Helt säkert gällde hälsningen även Tomas. Den otroende Tomas skulle helt säkert veta att Jesus inte kommit som domare utan som deras kärleksfulle Frälsare med nåd och förlåtelse. Tomas fick försäkran om att den frid med Gud som Jesus vunnit på korset var ämnad också för honom trots hans öppna otro.

Det låg stor kärlek bakom när Jesus sedan fortsatte och sa till Tomas: *"Räck hit ditt finger och se mina händer. Och räck hit din hand och stick den i min sida. Och tvivla inte utan tro!"* Jesus talade som en som varit närvarande när Tomas ställde sitt överilade krav. Tomas behövde inte höra mer för att utbrista: *"Min Herre och min Gud."* Det var ju inte länge sedan han tillsammans med de andra lärjungarna fått en liknande erfarenhet. Kanske tänkte han på vad han tillsammans med de andra lärjungarna bekant tio dagar tidigare: *Nu vet vi att du vet allt... Därför tror vi att du har utgått från Gud* (Joh 16:30) Tomas blev påmind om att Jesus vet allt. Tomas skämdes säkert över sitt krav att få sticka

fingret i hålen efter spikarna, ett krav som andades både trots och otro. När vi tänker på att Jesus alltid är närvarande, hör och ser allt så skäms vi också. Men då ska vi tänka på denna berättelse. Fast Jesus vet allt så kom han med hälsningen ”Frid vare med er”. Jesus har vunnit nåd och frid med Gud åt oss och kommer till oss ovärdiga och erbjuder oss en frid som världen inte kan ge.

I det informationsflöde som når oss måste vi räkna med fejkade nyheter. Ett sätt att kontrollera äktheten är att fråga sig: vad vill man uppnå med informationen, vad är syftet, vem tjänar på att vi sprider det vidare? När överstepräster och folkets äldste betalade soldaterna för att säga att lärjungarna kommit om natten och stulit Jesu kropp medan de sov, så var det fejkade nyheter de spred. Syftet var inte uttalat men vi kan ändå förstå att de på det sättet ville behålla makt och inflytande över folket, de ville svartmåla lärjungarna så att folket inte skulle tro på deras berättelse. Däremot är syftet med nyheterna om Jesu uppståndelse klart redovisat. Jesus gjorde lärjungarna till ögonvittnen, vittnen till många tecken för att vi skulle tjäna på det, ja, för att vi skulle bli frälsta. Aposteln Johannes skriver om syftet med sitt vittnesbörd: *Många andra tecken som inte är nerskrivna i denna bok gjorde Jesus inför sina lärjungar. 31 Men dessa har blivit nerskrivna för att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn.* Vi tror på Jesus, inte för att vi ser med ögonen, känner med våra händer, eller kan utforska allt med vårt förstånd. Vi tror därför att den helige Ande gett oss tron på Guds uppenbarelse i Skriften. Och Jesus prisar alla dem saliga som tror utan att se. Det är en saligprisning som också gäller oss. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, vi tackar dig för att du kommer till oss med nåd och förlåtelse och frid från Gud. Vi tackar dig för dina pålitliga ögonvittnen som fick göra resan från tvivel till tro för att vi också skulle tro. Vi tackar dig för att du sändt din Ande, först till lärjungarna för att ge dem kraft och frimodighet att vara vittnen om dina stora tecken, sedan till oss för att ge oss en frälsande tro. Hjälp oss förkunna för världen samma förlåtelse som du har tröstat oss med. Hjälp oss att klart redovisa källan: ditt ord är sanning. Amen.